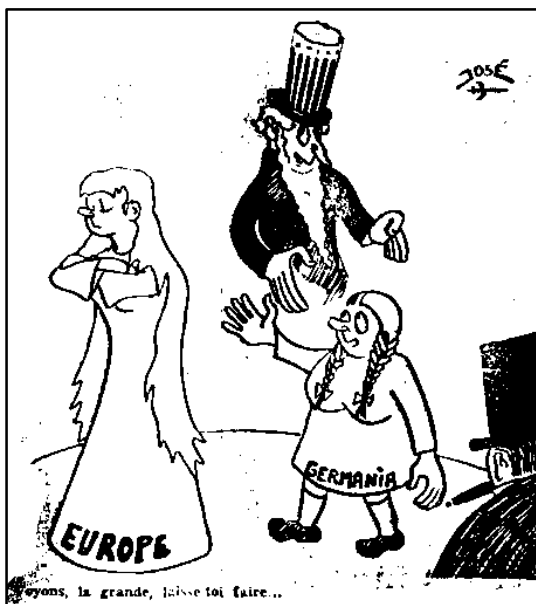

Bon, bèn pisse k'on l'nos dimande si djintimint, on vos va co doner sakants vîyès istorikès imaudjes. (On fait avou c'k'on a co : dès djanis bokèts d' gazète)

L' 21 d' julèt 1954, à 3°.30 après plandjêre, Mendès-France gagnéve (dédjà) one coûsse po l' grand rapaujhmint : "Ouf, Maryane, dj'a l' idêye k'ça d'aléve bomer mwins cink !"

I faléve ki l' Urope dove lès brès à l' Djèrmanèye, Mononke Sam écoradjéve, "Alèz don, m' grande, lèyèz-vos don fé !"

On dove lès brès èt adon kwè ? A fwace di s' rabrèssi on arive sovènt à s' arindjî (ni dijèz nèn "l'on l' ôte", tèvozé ça profite à d'pus d' onke, dijéve mi vî mononke). Di conférince è

conférince, di raploû è raploû on s' décide à fé do noû èt :

"Po fini, ça î est, i gn'a do "noûf !"

Vêci, on pout co riconèxhe, P-H Spaak, Mendès-France, Adenauer, Eden... po ls ôtes c' èst bèn trop oute !

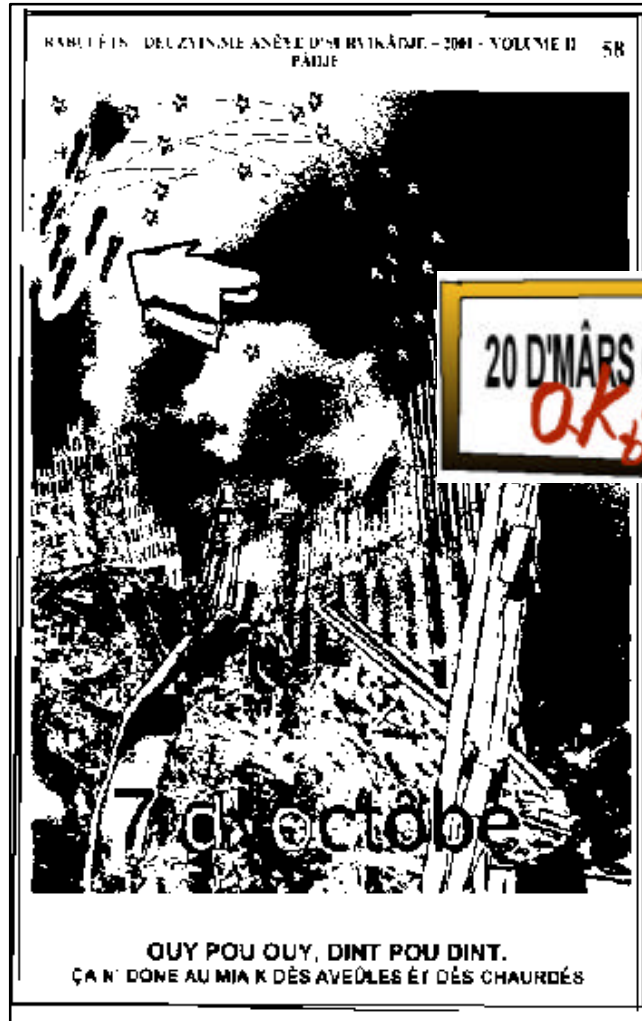
Bon, on va rivnu au djoû d' audjourdu èt voye come tot s' arindje au mia, Vinrdi passé l' Xhèk Tchiyite Djabé Kafouyi a prêchî dins èt po s' tchapèle è B'âgd'âl : "I nos faut oblidjî lès feumes à s' muchî l' mouzon èt lès omes à s' lèyi crèxhe li baube. Lès cabarèts i lès faut èto sèrer !" L' démocraçèye s' mètu à roter. Viè z-èwou ?

Èl Canada on vént d' roter èto. Pou rinde libe li tchène.

Mins, è l' payi d' Blêr, li "British Médical Gazète" rapwate k' is î sont tos ls ans 120.000 à moru dins lès 13.000.000 à fumer do toubak (mwinsse di 1 au cint ?) èt 30.000 à moru dsus lès 3.500.000 tchèneteus (près d' 9 au cint ?). Si c'èst do parèy au minme amon nos ôtes, i gn'a dès libèrtés ki costèyènut pus tchèr k'ène "boute" guère,

Dins l' bwèsse à z'imâdjes l' profèssu françès Cabrol fait dèl rèclame po lès dinèyes d' orgânes. "Lès mèdes, lès sogneuses, lès moyins sont là èt dès djins morenut fôte d'ène pîce di rkandje", nos dit-i. Dîre ki vént co d' awè dèl boune marchandîje a tchamoussi dsus place èt k'on n'a rén fait !

Vos rimimbrèz k' è 2001 on vos donéve on dèssin (à l' paedje 58) po mârker l' comincemint do ranchaedje po Bébén Lâden ? On n' a nèn rimètu ça po l'cache-cache pou Sâdâm. L' anoyeu c' èst k' i gn'avéve chîj fuzêyes à rêxhî foû l' mètaedje è n' alèdje... Deus on dèdjâ pètè. Nos è dimère-ti co katre à pinde dizeu l' tièsse ? L' Prèsidint ki va sûrimint shûre l' bouxheu va ptète djoker lès bièstrîyes ?

noû Gobèls di l' l'ôte, comint vîre li vraîy ? Après tot, on n'a k'a ratinde ck' Oliwoud va nos bèn rade èmantchî. Shûr ki l' "JAG" va nos bèn èsplikî ki l' tireû dins s'tchaur èstéve bèn drwèt dins sès botes èt k' lès caskés, pwarteus d' cazakins mèteus à iute dès bales, n' avîne nèn à riwêti avou dès longuès bèrikes èt fé dès grands djèsses auzès fènièsses d' ène mèt grande ôbèrje. N' èsse nèn Van Akêr ki l' avéve dèdjâ dit "Z'azi po comincî, après dji tûze".

Il l'a dit ! Pol-Riri Djandèbén mèt oute l'

L'èst vraîy k'ça z-èst bon po lès tchinnes d' télévusion, i s' batenut po z' èvoyî dès djins dsus place èt nos doner lès mèyeusès imaudjes. Maugré k'ça l'zeu a costé tchèr èt vilin on n'a wêre vèyu ène sakwè d' difèrint dsus Tefe1, Retele, Retebefe, France2 o co Teve5. Todi lès minmes shûvaedjes di soudârs odobén d' mulucyins satchant dès côps d' fuzik è l' êr. Avou lès "acrèdités" tinus à gougne d'on costé èt lès "ècâdrés" pau

idèye d'on Néndispindant Walon Ètat : "Ène Néndispindante Walonîye ni poréve nèn viker k'ça fuchisse dsus l' èkonomike, l' sociâl odobén l' plan do caurlaedje èt i **gn'a pont d' volté do peupe à roter dsus c' voye là ! Èt po s' ralachî à l' France, i gn'a-t-i don ène volté foû d' ène cope di cints ?**

Timps k' on î sondje, èst-ce ki lès flaminds n'arîne nèn sitî pus lontimps françès k' lès walons ? On poréve èto sondjî à riprinde avou nos l' Picârdîye ? Tantafé, si on s' raloyéve avou l' Kèbèk ? On paurti sovènt lès minmès cayèts èt z-idèyes. Nos nos compurdrîne co rade aujîmint. Nonna ?

I gn'a tot d' minne dès couyes ki s' arindjerfne ? Vola k' on va ripolu mète lès oûs à cover. L' èburtake, c' èst k' asteure l' covaedje n' shût pus l' ponte è l' minme plaeece. Po n' rén risker, d' ène ûsine-pondrèse i vos faut tchèrwer à ène ûsine-covrèse sins ki l' tchèrieu ni s'tchèrète n'intèrnuche ddins lès batimints. I faut k'lès kèrdjaedjes si fèyenuchisse dsus l'publike voye. Si vos v'lèz dès fricassêyes à bon conte, v'n' avèz ka ièsse prèsse avou vos pêles èt vos keuwèts...

Racuzaedje : "Dj'a l' lisse di vos soçons k'ont dès maujhons au solia" a dit auzès mimbes do Tribunâl l' Ritchâr Cârlî ki vinève di s'voye condanner po distoûs èt coyonaedjes. On s' solaedje come on l' pout, ènn'don.

On nos va è sititchî tant !

"Il èst très sùti èt nèn èburtaké pa totès cès subtilès nuwances ki ènûlêyenuit lès mots", aréve dit Tâni Blêr di s'grand soçon

Bouxh ki, li, disfagoté d'sès mousemints d' soûdard, s'a findu d'on : "L' guère conte li mërpeû ni s'a nèn djoké mins èle n'èst nèn po ça sins coron. On n' connèt nèn l'date di l' finâle victwêre mins l' vizêye asteure s'a ritoûnêye è n' èri."

D'l' abwâre èt d'l' amougnî. D' après k'vs èstèz pèssimisse o k'vos vèyèz tot au mia! Dès cacheus d' Ong-Kong, cauzant do virus dèl poûmonêye foû d' môde, ont clatchî ki s' kandjéve fèlemint rade èt k'ça polève " li rinde co pus mwê odobén divnu bén pu auji à s'è rinde maîsse." L'arîz adviné ?

Èt dîre ki gn'a sakant à z-awè djouwé "3-6-1" aus tchivaus. C' èst l' lumèro do chinwès batimint à nèwî dsos l' eûwe ki s'a nèyî avou sès 70 omes. Si c' èst pou vos rapauhi, il èstève co dèl cougne dès almands Uboât di 1944 èt n'avève rén d' atomike dins sès meûbes.

Vola k'on va Bén rade awè dès bèdots ki l'linne ni rastrind pus à l' buwêye. On a bau dîre, mins didci kça nos fêye co dès djins sins bouye èmon lès fabrikeus d' pouûde à rinètiyî nos cazakins...

Dîre ki si l' pitit Djèsus avève marié l' Marêye-Madelinne èt fé dès valèts èt dès crapaudes on aréve èto dès bisbrouyes avou lès dischindants d' sès bias-fis èt d' sès ptits èfants. Èt l' masse di Vâtican k'nos arîne don, don faridondon...

Dispû dès ans èt dès razans, i gn'aréve dès djins k' arîne sitî èmwinrnés dins lès sitwèles pa dès ptits vètes omes. On s'pout toketer l' minton mins kand on lseu djôze di leûs voyaedjes i sont co sitrindus avou l' keûr ki s' mèt à bate à tot va. Dîre ki lès navètes èt Soyouz, zèls, n'ont rén co vèyu.